

לקוטי תורה • פרשת חקת • מאמר 1

וידבר הוי' וגוי' זאת חקת התורה אשר צוה הוי' לאמר

”וידבר הוי'... זאת חוקת התורה אשר ציווה הוי' לאמור”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likkutei-torah/chukas/1](https://likuteitorah.com/he/likkutei-torah/chukas/1)

וידבר הוי' וגו' זאת חקת התורה אשר צוה הוי' לאמר. וצ"ל דהא כתיב תחלה וידבר הוי' שהקב"ה הוא המדבר למשה זאת חקת התורה וא"כ מהו אשר צוה הוי' הלי"ל [הוה ליה למימר] אשר אני מצוה.

"וידבר הוי' וגו', "זאת חוקת התורה אשר ציווה ה' לאמור". ויש להבין: תחילה נאמר "וידבר הוי'", כלומר, הקדוש ברוך הוא הוא המדבר אל משה: "זאת חוקת התורה". ואם כן, מה פירוש "אשר ציווה הוי'?" היה צריך לומר "אשר אני מצווה".

גם להבין קצת ענין פרה אדומה שנאמר בה חקת התורה. אך הענין דהנה התורה נק' תורה שבכתב הקב"ה אומר ומשה כותב ודברי סופרים נק' תורה שבעל פה.

צריך גם להבין מעט את עניינה של הפרה האדומה, שנאמר עליה "חוקת התורה". והעניין הוא כך: התורה נקראת תורה שבכתב, שהרי "הקדוש ברוך הוא אומר ומשה כותב"; ודברי סופרים נקראים תורה שבעל פה.

אמנם חקת התורה לשון חקיקה (כמ"ש ברכות ר"פ זו חקה חקתי), והיינו כמו שהתורה היא בשרשה ומקורה ששם היא בבחי' אותיות החקיקה שהוא מדרגה עליונה מבחי' התלבשותה במדרגת שנק' אותיות הכתב להיות נק' תורה שבכתב

אבל "חוקת התורה" הוא ביטוי מלשון חקיקה, כמו שנאמר במדרש רבה בתחילת הפרשה: "זאת חוקה — חקתי". כלומר, הכוונה לתורה כפי שהיא בשורשה ובמקורה, ושם היא בבחינת אותיות חקוקות. מדרגה זו עליונה ממדרגת התלבשותה באותיות הנקראות אותיות הכתב, שעל שמה היא נקראת תורה שבכתב.

כמו עד"מ בגשמיות באותיות הנכתבים ע"ג [על גבי] הקלף לבן הרי האותיות הם דיו שהוא דבר זר ונפרד מהקלף שלא היה לו שום שייכות מקודם אל הקלף רק שאח"כ כשכותב הספר בדיו ע"ג [על גבי] קלף נתאחדו והיו לאחדים.

כמשל לדבר גשמי: באותיות הכתובות על קלף לבן, האותיות הן דיו — דבר זר ונפרד מן הקלף, שלא היה לו כל קשר אליו קודם לכן. רק לאחר מכן, כשכותבים בדיו על הקלף, הם מתאחדים ונעשים לדבר אחד.

אבל אותיות החקיקה הם מיניה וביה והן דבר א' ממש עם האבן שנחקקו בו (ועמ"ש מענין זה בד"ה אם בחקתי תלכו ועמ"ש בד"ה שחורה אני ונאווה בענין שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג [על גבי] אש לבנה).

אבל אותיות חקוקות הן מן הדבר עצמו ובתוכו, והן דבר אחד ממש עם האבן שבה נחקקו. (ראו גם את הנכתב בעניין זה במאמר המתחיל "אם בחוקותי תלכו", ואת הנכתב במאמר המתחיל "שחורה אני ונאווה" בעניין שהתורה ניתנה כאש שחורה על גבי אש לבנה.)

וזהו ענין תורה שבכתב. וממשי"ש [וממה שכתוב שם] יובן ג"כ ענין פי' אותיות החקיקה דהיינו עד"מ האותיות שבנפש ע"ש) וזהו זאת חקת התורה.

וזהו עניינה של התורה שבכתב. וממה שנכתב שם אפשר להבין גם את משמעותן של אותיות חקוקות, כלומר, בדרך משל, את האותיות שבנפש; עיינו שם. וזהו "זאת חוקת התורה".

כלומר שע"י מצות פרה אדומה שהיא חוקה (ע"י בקהלת רבה ס"פ מי כהחכם וברכות בא פי"ט תצוה ר"פ ל"ח אמור ספ"ל נשא פי"ב דרמ"ט ע"ד פי"ג דרנ"ג ע"ד)

כלומר, באמצעות מצוות הפרה האדומה, שהיא חוק (עיינו בקהלת רבה, בסוף הקטע "מי כהחכם"; ובמדרש רבה: בא, פרק י"ט; תצוה, תחילת פרק ל"ח; אמור, סוף פרק ל'; נשא, פרק י"ב, דף רמ"ט ע"ד; פרק י"ג, דף רנ"ג ע"ד),

תמשיכו למעלה בחי' אותיות החקיקה של התורה להיות משם ממש יורד ונמשך בבחי' אותיות הכתב דהיינו בתשב"כ [בתורה שבכתב] ומתשב"כ [ומתורה שבכתב] יומשך גילוי זה בתשב"כ [בתורה שבעל פה].

תמשיכו למעלה את בחינת אותיות החקיקה של התורה, כדי שמשם עצמה תרד ותימשך לבחינת אותיות הכתב, כלומר, לתורה שבכתב; ומתוך התורה שבכתב תימשך התגלות זו לתורה שבעל פה.

והיינו לפי שמצות פרה אדומה הוא כללות התורה כמשי"ת [כמו שיתבאר] ולזאת ירדה הנשמה ממקום כבודה בג"ע [בגן עדן] ונתלבשה בגוף החומרי כדי לעשות את התורה.

וזה מפני שמצוות פרה אדומה היא כללות התורה, כפי שיתבאר. לשם כך ירדה הנשמה ממקום כבודה בגן עדן והתלבשה בגוף החומרי, כדי לעשות את התורה.

2 וזהו ויצונו ה' לעשות את כל החקים האלה כו' וזהו ועשיתם אתם וכתוב ושמרתם את חקתי כו'

וזהו [פירוש] "וה' ציונו לעשות את כל החוקים האלה" וכו'. וזהו [פירוש] "ועשיתם אותם", ונאמר "ושמרתם את חוקתי" וכו',

אשר יעשה אותם האדם שהאדם הוא העושה אותן למצוות וחוקים שממשיך אותן מבחי' אותיות החקיקה בבחינת תורה שבכתב וע"י וחי בהם

"אשר יעשה אותם האדם": האדם הוא העושה אותם למצוות ולחוקים, בכך שהוא ממשיך אותם מבחינת אותיות החקיקה אל בחינת תורה שבכתב; ועל ידי כך "וחי בהם".

וזהו ירידת הנשמות בגוף ירידה צורך עליה ועשייה והמשכה זו היינו ע"י אתעדלית [אתערותא דלתתא] וכמ"ש ואהבת בכל לבבך כו', ועי"ז אח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו'

וזהו ירידת הנשמות לגוף, ירידה לצורך עלייה. עשייה והמשכה זו נעשות על ידי אתערותא דלתתא, וכמו שכתוב "ואהבת בכל לבבך" וכו'; ועל ידי כך, לאחר מכן, "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווך" וכו'.

(וזהו ע"ד שנת' [שנתבאר] סד"ה זכור את יום השבת לקדשו וכתוב שמור כו' גבי וכדי להעלות התורה ולקשרה באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מבחי' אדם כו' ע"ש גם כמ"ש סד"ה נר חנוכה כו')

(וזה על דרך המבואר בסוף המאמר המתחיל "זכור את יום השבת לקדשו", ונאמר "שמור" וכו', בעניין "וכדי להעלות התורה ולקשרה באור אין סוף ברוך הוא ממש, שלמעלה מבחינת אדם" וכו'; עיין שם. וכן כמבואר בסוף המאמר המתחיל "נר חנוכה" וכו',

מזוזה מימין שאותיות התורה שרשן למעלה מעלה מבחי' התורה ונמשך משם בחי' תוספת אור באור התורה והיינו ע"י ההעלאה של נר מצוה וע"י אותיות התפלה כו' ע"ש, וענין האותיות שלמעלה מהתורה עצמה היינו בחי' אותיות החקיקה).

"מזוזה מימין": שורש אותיות התורה הוא למעלה מעלה מבחינת התורה, ומשם נמשכת תוספת אור באור התורה. הדבר נעשה באמצעות העלאת "נר מצוה" ובאמצעות אותיות התפילה וכו'; עיין שם. והאותיות שלמעלה מן התורה עצמה הן בחינת אותיות החקיקה.)

ולהבין איך יהיה ביכולתם להמשיך המשכה עליונה זו וגם מה שייכות ענין זה שהוא כללות התורה למצות פרה אדומה דוקא.

וצריך להבין כיצד יוכלו להמשיך המשכה עליונה זו, וגם מה הקשר בין עניין זה, שהוא כללות התורה, לבין מצוות פרה אדומה דוקא.

והענין דהנה מבואר במ"א (בפ' יתרו וכל העם רואים את הקולות) שכללות ענין המצות הוא שע"י נמשך לאדם בחי' ומדרגת מ"ש בחיות הקדש והחיות רצוא ושוב

והעניין הוא, שהרי מבואר במקום אחר (בפרשת יתרו, במאמר המתחיל "וכל העם רואים את הקולות"), שכללות עניין המצוות הוא שעל ידן נמשכת לאדם הבחינה והמדרגה שעליה נאמר בחיות הקודש: "והחיות רצוא ושוב".

וזהו מ"ש באברהם הלוח ונסוע והוא מ"ש בס"י [בספר יצירה] ואם רץ לבך שוב לאחד, רץ לבך

וזהו מה שנאמר באברהם "הלוח ונסוע", והוא מה שנאמר בספר יצירה: "אם רץ לבך, שוב לאחד". "רץ לבך":

כי בינה ליבא שע"י ההתבוננות בגדולת ה' איך כי ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] שאפילו עוה"ב [עולם הבא] שהוא תענוג אין קץ

שהרי "בינה היא הלב": באמצעות ההתבוננות בגדולת ה', בכך ש"ביו"ד נברא העולם הבא", כך שאפילו העולם הבא, שהוא תענוג שאין לו קץ,

וכמאמר מוטב דלידייניה כו' נמשך רק מאות א' דכלא חשיב ממש לגבי עצמות א"ס ב"ה כמאמר: "מוטב דלידייניה" וכו', נמשך מאות אחת כלכד, שאינה נחשבת כלל ביחס לעצמות אין סוף, ברוך הוא.

וזהו כי עמך מקור חיים שבחי מקור חיים ג"ע [גן עדן] ועוה"ב [ועולם הבא] הוא רק עמך בחי' טפל כו' וזהו [פירוש] "כי עמך מקור חיים": בחינת "מקור חיים" — גן עדן והעולם הבא — היא רק "עמך", בבחינת דבר טפל וכו',

ובטל לגבי מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' ועי"ז יומשך הרצוא והתשוקה אליו ית' ממש ליכלל וליבטל בו ית' וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'

ובטלה ביחס למהותו ועצמותו ית'. ועל ידי כך תימשך אליו ית' ממש התנועה של ריצה והשתוקקות, להיכלל בו ולהתבטל בו ית', וכמו שכתוב: "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי" וכו'.

פ"י אפילו בחי' ג"ע [גן עדן] שנק' עמך מקור חיים לא חפצתי רק אליו ית' ממש, ורצוא זה נק' רץ לבך שהוא בחי' יסוד האש שבלב, ואח"כ שוב לאחד ונמשך מחמת

כלומר, אפילו בחינת גן עדן, שנקראת "עמך מקור חיים", אינן חפץ בה, אלא בו ית' ממש. ריצה זו נקראת "רץ לבך", והיא בחינת יסוד האש שבלב. ואחר כך [באה] "שוב לאחד", הנמשכת מחמת

ההתבוננות בסכ"ע [בסובב כל עלמין] אשר אין לפניו מעלה ומטה ועולמות העליונים עם העשייה גשמיות שוין אצלו ית' כמ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא א"כ לא שייך רצוא ועליה כי הוא

ההתבוננות באור הסובב כל עלמין, שלפניו אין מעלה ומטה, והעולמות העליונים יחד עם עולם העשייה הגשמי שווים לפניו ית', כמו שכתוב: "את השמים ואת הארץ אני מלא". אם כן, אין שייכות לריצה ולעלייה, שהרי הוא

נמצא למטה כמו למעלה וכל העליות ילכו מחיל אל חיל זהו שייך רק בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כו'

נמצא למטה כמו למעלה, וכל העליות, "ילכו מחיל אל חיל", שייכות רק לבחינת ממלא כל עלמין וכו'.

ואדרבה בחיי גילוי זה דסכ"ע [דסובב כל עלמין] יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] למטה דוקא, וזהו ולא תוסיף קום שא"צ [שאינ צריך / שאינו צריך] עליות כי יהיה הגילוי למטה ע"י קיום התורה ומצות בעשייה

ואדרבה, גילוי זה של סובב כל עלמין יהיה לעתיד לבוא דווקא למטה. וזהו [פירוש] "ולא תוסיף קום": אין צורך בעליות, כי הגילוי יהיה למטה, באמצעות קיום התורה והמצוות בעשייה.

ולכן נמשך מזה בחיי שוב והוא בחיי יראה וביטול שלמעלה מבחי' אהבה והוא בחיי יסוד המים שבמוח חכמה כח מ"ה [מה] שלמעלה מבחי' בינה ליבא כו'.

לכן נמשכת מכך בחינת שוב, והיא בחינת יראה וביטול, שלמעלה מבחינת אהבה; והיא בחינת יסוד המים שבמוח — חכמה, כוח מה, שלמעלה מבחינת "בינה היא הלב" וכו'.

3 ועמ"ש מזה בד"ה וידעת היום. אך איך יבא האדם לבחי' זו הוא ע"י קיום המצות

ועיין גם כמה שנכתב על כך במאמר הפותח במילים "וידעת היום". אך כיצד מגיע האדם לבחינה זו? באמצעות קיום המצוות,

דכתיב מימינו אש דת ימינו הוא בחיי מים וגם אש דת שכלולים מב' בחיי אלו ועי"ז יבא האדם לבחי' רצוא ושוב שהן בחיי אש ומים כו'

כמו שכתוב: "מימינו אש דת". "מימינו" היא בחינת מים, וגם התורה היא "אש דת", כלומר היא כלולה משתי הבחינות האלה. באמצעותה יגיע האדם לבחינת רצוא ושוב, שהן בחינות אש ומים וכו',

שהן כללות התורה שעד"ז הוסדו כל המצות שהוא רק שיהיה בחינת העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דהיינו אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והמשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] בחיי אתעדל"ע [אתערותא דלעילא].

שהן כללות התורה; על פי דפוס זה נוסדו כל המצוות, ותכליתן היא שתהיה בחינת העלאת מ"ן, כלומר אתערותא דלתתא, והמשכת מ"ד, בחינת אתערותא דלעילא.

4 והנה מצות פרה אדומה הוא כללות ענין זה דבחי' הרצוא ושוב, הרצוא זהו ענין שריפת הפרה לאפר.

והנה, מצוות פרה אדומה היא כללות ענין זה של בחינת רצוא ושוב. הרצוא הוא ענין שריפת הפרה לאפר,

והשוב זהו ענין ונתן עליו מים חיים אל כלי. ולכן נאמר בה דייקא זאת חקת התורה.

והשוב הוא [המשמעות של] "ונתן עליו מים חיים אל כלי". לכן דווקא עליה נאמר: "זאת חוקת התורה".

(ועמ"ש בד"ה וקבל היהודים גבי שאין כח בנפש להכיל כו' כ"א בבחי' רצוא ושוב והיינו כמ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג]) (האזינו דרפ"ח ע"ב) ועל האי אקרי כו' והחיות רצוא ושוב.

(וראו מה שנכתב במאמר הפותח במילים "וקבל היהודים", בעניין [הנקודה] שלנשמה אין יכולת להכיל וכו', אלא בדרך של רצוא ושוב; וזהו כפי שנכתב בזהר, חלק ג') (האזינו, דף רפ"ח ע"ב): "ועל כן נקרא" וכו', "והחיות רצוא ושוב".

והנה הגם שבכל מצוה יש בחי' זו אך לא בא בחינה זו בביאור וגילוי גמור בכל המצוות כמו במצות פרה אדומה.

והנה, אף שבכל מצווה יש בחינה זו, היא אינה מתגלה בבהירות מלאה בכל המצוות כפי שהיא מתגלה במצוות פרה אדומה,

שכל ענינה הוא ב' בחינות אלו דרצוא ושוב שזהו ענין האפר והמים חיים, ולפיכך הוא נק' חקת התורה.

שכן כל עניינה הוא שתי בחינות אלה של רצוא ושוב, שהן האפר והמים החיים. לכן היא נקראת "חקת התורה".

5 וזהו ע"ד משנ"ת [מה שנתבאר] במ"א ע"פ והאיש משתאה לה בענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מתורתן של בנים שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא נתנו אלא ברמיזה.

וזה דומה למה שהתבאר במקום אחר על הפסוק "והאיש משתאה לה", בקשר למאמר חז"ל: "יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מתורתן של בנים", שהרי פרשת אליעזר נכפלה בתורה, ואילו יסודות רבים של התורה נמסרו רק ברמז.

6 והיינו לפי שפרשה של אליעזר הוא ענין התחברות שם ב"ן [שם ב"ן] לשם מ"ה [שם מ"ה] והיינו תשבע"פ [תורה שבעל פה] עם תשב"כ [תורה שבכתב]

והטעם הוא שפרשת אליעזר מבטאת את חיבור שם ב"ן (52) לשם מ"ה (45), כלומר, את התורה שבעל פה עם התורה שבכתב;

והוא כללות החיבור דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] ובכל המצוות הוא דרך פרטי, שיחוד זה במצוה זו הוא בחינה פרטית כו' ע"ש.

והיא כללות החיבור של מ"ה וב"ן, ואילו בכל המצוות החיבור נעשה באופן פרטי, שכן ייחוד זה שבמצווה מסוימת הוא בחינה פרטית וכו'; עיין שם.

7 וכענין זה יובן ג"כ בפרה אדומה שעליה נאמר חקת התורה שהיא ג"כ כללות התורה. דהיינו שע"י האפר ומים חיים הוא כללות חיבור הרצוא ושוב שזהו ענין יחוד מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן].

בדומה לכך יובן גם עניינה של הפרה האדומה, שעליה נאמר "חוקת התורה", והיא אף היא כללות התורה: באמצעות האפר והמים החיים נעשה חיבור כללי של רצוא ושוב, והוא עניין יחוד מ"ה וב"ן.

והוא ג"כ כענין התחברות הלב והמוח שיסוד האש הוא בלב וזהו אם רץ לבך. ויסוד המים הוא במוח והוא בחי' שוב ושיתחברו יחד זהו ענין חיבור הרצוא ושוב ועמ"ש בד"ה החלצו מאתכם כו'.

וכך גם בחיבור שבין הלב למוח: יסוד האש נמצא בלב, וזהו "אם רץ לבך"; ויסוד המים נמצא במוח, והוא בחינת שוב. חיבורם יחד הוא עניין חיבור הרצוא והשוב. ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "החלצו מאתכם" וכו'.

8 והנה בכל המצות יש ג"כ בחי' אש ומים ולכן ע"י קיום כל מצוה יבא האדם לבחי' רצוא ושוב כי גם כל אבר כלול מהלב ומוח.

והנה בכל המצוות יש גם בחינה של אש ומים; לכן, באמצעות קיום כל מצווה, האדם מגיע לבחינת רצוא ושוב, שכן גם כל איבר מורכב מן הלב והמוח.

אמנם שם הוא בחינה פרטית, אבל במצות פרה אדומה הוא כללות יחוד זה וכמו חיבור ויחוד המוח והלב עצמן כו'.

אולם שם מדובר בבחינה פרטית, ואילו במצוות פרה אדומה מתגלה כללותו של ייחוד זה, בדומה לחיבור ולייחוד של המוח והלב עצמם וכו'.

ועמ"ש עוד בפ' שלח בד"ה והיה לכם לציצית בענין אש וי"ד ואש ה"א דשם מבואר ג"כ איך ע"י המצות נמשך יחוד זה כו' ע"ש:

ועיינו גם במה שנכתב בהמשך, בפרשת שלח, במאמר המתחיל "והיה לכם לציצית", בענין אש וי"ד ואש ה"א; שם מבואר גם כיצד הייחוד הזה נמשך באמצעות המצוות וכו'. עיינו שם.

9 ב ועתה יש להבין ענין שריפת הפרה איך שזהו בחי' רצוא. והענין דאיתא בזהר (פ' חקת דק"פ ע"ב) פרה דקבילת מן שמאלא ומאן הוא לשמאלא שור כד"א [כמה דאת אמר] ופני שור מהשמאל

2. כעת יש להבין את ענין שריפת הפרה: כיצד היא בחינת רצוא. והענין הוא, כפי שנאמר בזהר (פרשת חוקת, דף ק"פ ע"ב): "פרה המקבלת מן השמאל. ומי הוא שבשמאל? השור, כמו שנאמר: 'ופני שור מהשמאל'".

כי שמאל דוחה וימין מקרבת ויש למעלה בחי' ימין ושמאל תפרוצי שמבחי' ימין נמשך ההשפעה בהתגלות אור וזהו ימין מקרבת

שהרי "שמאל דוחה וימין מקרבת". ולמעלה יש בחינות של "ימין ושמאל תפרוצי": מבחינת ימין נמשכת ההשפעה בגלוי, בגילוי אור, וזוהי "ימין מקרבת".

ולכן א"א להחיצונים לקבל יניקה מבחי' ימין כי ההשפעה הבאה בבחי' ההתקרבות והחיבה אינו רק לסטי' [לסטרא] דקדושה וכמ"ש אהבתי אתכם אמר ה'

לכן אין החיצונים יכולים לקבל יניקה מבחינת ימין, שכן השפעה הבאה בדרך של קירבה וחיבה מיועדת רק לצד הקדושה, כמו שנאמר: "אהבתי אתכם, אמר ה'",

וכתיב יאר פניו אתנו משא"כ הקליפות אינם מקבלים רק מבחי' אחוריים דהיינו כמאן דשדי בתר כתפין ולזאת אין להם יניקה מבחי' ימין מקרבת כ"א אדרבה ימינך ה' תרעץ אויב כתיב

וכן נאמר: "יאר פניו אתנו". ואילו הקליפות מקבלות רק מבחינת אחוריים, כלומר, כמי שמשליך דבר מאחורי כתפו. לכן אין להן יניקה מבחינת "ימין מקרבת", אלא להפך: נאמר "ימינך ה' תרעץ אויב".

(ולכן בחורבן בהמ"ק [בית המקדש] כתיב השיב אחור ימינו כו' ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין וימינך מקרב חיקך כלה) כ"א יניקתם הוא מבחי' שמאל כי

(ולכן בחורבן בית המקדש נאמר "השיב אחור ימינו" וכו'; ועיין במה שנכתב בדיבור המתחיל "ואהיה אצלו אמון" בענין "וימינך מקרב חיקך כלה"). אלא שיניקתן היא מבחינת שמאל, שכן

הנה שמאל דוחה שההשפעה שמקו השמאל אינו בבחינת ודרך ימין שמקרבת כ"א בבחי' דחייה שדוחה את ההשפעה

"שמאל דוחה": ההשפעה הנמשכת מקו השמאל אינה בדרך ובאופן של הימין, המקרבת, אלא בדרך של דחייה, הדוחה את ההשפעה.

ולכן ע"י רבוי הצמצומים דחייה אחר דחייה יוכל להיות שיקבלו ג"כ החיצונים וזהו ענין פרה דקבילת משמאלא

ולכן, על ידי ריבוי הצמצומים, דחייה אחר דחייה, ייתכן שגם החיצונים יקבלו. וזהו ענין "פרה המקבלת מן השמאל".

(ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ חקת וע' בזח"ב [בזהר חלק ב'] פקודי דף רכ"ד ע"ב ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובזהר בפ' אחרי דע"ט ע"ב מענין יניקת החיצונים מקו השמאל) וזהו ענין מצות פרה אדומה לתקן ענין זה.

(ועיין בפירוש הרמ"ז שם, ובלקוטי תורה של האריז"ל סוף פרשת חוקת; ועיין בזהר חלק ב, פקודי, דף רכ"ד ע"ב, ובפירוש הרמ"ז שם; ובזהר פרשת אחרי, דף ע"ט ע"ב, בענין יניקת החיצונים מקו השמאל.) וזהו ענין מצוות פרה אדומה: לתקן ענין זה.

ושבע הזיות נכח פני אהל מועד היינו להעלות פנימיותה שהוא בחי' הטוב שנמשך ונתפשט בתוכה מבחינת פני שור שבמרכבה ולהחזירו ולהעלותו לשרשו ואח"כ שריפת הפרה לעשותה אפר.

ושבע ההזאות "נוכח פני אהל מועד" נועדו להעלות את פנימיותה, שהיא בחינת הטוב שנמשך והתפשט בתוכה מבחינת פני שור שבמרכבה, ולהחזירו ולהעלותו לשרשו. לאחר מכן באה שריפת הפרה, כדי לעשותה אפר.

הענין דהנה עדי"מ כששורפים עצים ועי"ז נעשים אפר שהאפר הוא מהותו ועצמותו של העץ הנשרף הביאור הוא כך: בדרך משל, כששורפים עצים והם נעשים אפר, האפר הוא עצם מהותו של העץ שנשרף;

כי הכל הי' [היה] מן העפר רק שנרכבו בו עוד ג' יסודות אש רוח מים אל העפר שהוא עצמותו ועי"י השריפה באש

שהי' "הכול היה מן העפר", אלא שהורכבו בו שלושה יסודות נוספים — אש, רוח ומים — עם העפר, שהוא עצמותו. ובעקבות השריפה באש

אזי ג' יסודות אמ"ר [אש מים רוח] שהיו בהעץ חלפו וכלו בעשן המתהווה מהרכבתן ויסוד הדי' שהי' [שהיה] בעץ שזהו עצמותו

שלושת היסודות אש, מים ורוח שהיו בעץ חולפים וכלים בעשן שנוצר מהרכבתם, ואילו היסוד הרביעי שהיה בעץ, והוא עצמותו,

שהוא העפר שבו הוא הנשאר קיים והוא האפר והוא ג"כ ענין חומר וצורה שבכל דבר יש חומר וצורה. כלומר, העפר שבו, הוא שנשאר קיים, והוא האפר. זהו גם ענין חומר וצורה, שכן בכל דבר יש חומר וצורה.

והחומר הפשוט של העץ הוא יסוד העפר וגו' היסודות אר"מ [אש רוח מים] הן רק הצורה של העץ ועי"י שריפת העץ נשאר רק עצם החומר שלו הפשוט כו'.

החומר הפשוט של העץ הוא יסוד העפר, ושלושת היסודות אש, רוח ומים אינם אלא צורתו של העץ. בשריפת העץ נשאר רק עצם החומר הפשוט שלו וכו'.

10 והנה כך עד"מ בעבודת ה' יש בחי' עד"ז והוא כי הנפש הבהמית נשתלשלה ג"כ מפני שור מהשמאל כמו בחי' פרה דקבילת משמאלא.

והנה, גם בעבודת ה' יש, בדרך משל, בחינה דומה: גם הנפש הבהמית השתלשלה מ"פני שור מהשמאל", בדומה לבחינת "פרה המקבלת משמאל".

וכמו שמבחי' פרה נמשך אחר כך ההשפעה לחיצונים כך מן המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] נמשך החשק והתאוה לתענוגי עוה"ז בהיתר או באיסור ח"ו [חס ושלום],

וכשם שמבחינת הפרה נמשכת לאחר מכן ההשפעה אל החיצונים, כך ממדות הנפש הבהמית נמשכים החשק והתאוה לתענוגי העולם הזה, בין בדברים המותרים ובין בדברים האסורים, חס ושלום.

והנה כשהאדם חושק וחפץ לדבר מעניני עוה"ז הגשמי הנה אותו הדבר הוא כלי להרצון והתשוקה שבלב האדם

והנה, כאשר אדם חושק ורוצה בדבר מעניני העולם הזה הגשמי, אותו דבר הוא כלי לרצון ולתשוקה שבלב האדם;

וכן אותיות המחשבה והדבור שמהרהר ומדבר איך להשיג הדבר הן ג"כ כלים להרצון ההוא וכ"ש [וכל שמעשה שהן כולם בחי' כלים ולבושים להרצון גם הם

וכן אותיות המחשבה והדיבור שבהן הוא חושב ומדבר על האופן שבו ישיג את הדבר, הן גם כלים לאותו רצון, ובוודאי שכך גם המעשה; שהרי כולם בחינת כלים ולבושים לרצון. וגם הם [הם]

כמו צורה לחומר לעצם הרצון שהוא עד"מ כמו החומר הפשוט והם הם הצורה להיות רוצה כך וכך כו'.

כמו היחס שבין צורה לחומר, ביחס לעצם הרצון, שהוא, בדרך משל, כמו חומר פשוט; והם הם הצורה, שבאמצעותה הוא רוצה דבר זה או דבר אחר וכו'.

11 והנה עצם הרצון אף שכשנלכש בתאוה רעה הוא רע גמור מ"מ אין מהות כח הזה חטא ורע מצד עצם

עצמותו

והנה, אשר לעצם הרצון: אף שכאשר הוא מתלבש בתאוה רעה הוא רע לחלוטין, מכל מקום מהותו של כוח זה אינה חטא ורע מצד עצם מהותו;

שהרי עצם מהותו הוא רק כח המתאוה והרי הוא יכול להיות כח המתאוה לטוב כמו שהוא עכשיו מתאוה לרע.

שכן מהותו העצמית היא רק כוח של תאוה, והוא יכול להיות כוח המתאוה לטוב, כשם שכעת הוא מתאוה לרע.

אלא שהרע הוא מה שהטה והמשיך כח המתאוה להיות מתאוה לרע ונעשה בו הצורה רע מאד ונתלבש בלבושים צואים עד שנמשך לסור ממ"ע [ממצות עשה] או להתאוות לאיסור.

אלא שהרע הוא בכך שהוא הטה והמשיך את כוח התאוה להתאוות לרע, והצורה שנוצרה בו נעשתה רעה מאוד; הוא התלבש בלבושים צואים, עד שנמשך לסור ממצוות עשה או להתאוות לדבר אסור.

אבל מצד כח המתאוה בעצמו הרי יש בכח זה להפוך לבבו מן הקצה אל הקצה להיות מתאוה ואוהב וחפץ לדבקה בה' וכמ"ש נפשי אויתך

אבל מצד כוח התאוה עצמו, יש בכוחו להפוך את לבו מן הקצה אל הקצה: להתאוות, לאהוב ולרצות להידבק בה', ככתוב: "נפשי אויתך",

כמו שאוהב ומתאוה לחיי נפשו כו' כי באמת כח המתאוה שבנה"ב [שבנפש הבהמית] מצד עצמו שורשו ויסודתו בקדושה עליונה מבחי פני שור שבמרכבה כנ"ל וכמ"ש במ"א ע"פ

כשם שאדם אוהב ומתאוה לחיי נפשו וכו'. שכן באמת, כוח התאוה שבנפש הבהמית, מצד עצמו, שורשו ויסודו בקדושה עליונה, בבחינת פני שור שבמרכבה, כנזכר לעיל; וכפי שמבואר במקום אחר על הפסוק

כי תצא כו' אלא שבירידות המדרגות ונפילתן בשבה"כ [בשבירת הכלים] נמשך שיהיה כח המתאוה גם לדבר עבירה ולזאת כשישוב אל ה' יוכל להפוך לבו מן הקצה

"כי תצא" וכו'. אלא שבעקבות ירידת המדרגות ונפילתן בשבירת הכלים, נמשך שכוח התאוה יהיה מכוון גם לדבר עבירה. ולכן, כשישוב לה', יוכל להפוך את לבו מן הקצה

אל הקצה שגם כח המתאוה שהיה מלובש בתאוה רעה ישוב לאהבת ה' כמו שהי' [שהיה] בשרשו בבחי' פני שור כו'.

אל הקצה, כך שגם כוח התאוה שהיה מלובש בתאוה רעה ישוב לאהבת ה', כפי שהיה בשורשו, בבחינת פני שור וכו'.

משא"כ המעשה רע אשר מתאוה לו מחמת שהוא באמת רע גמור מצד עצמו א"א לו להתכלל בקדושה ואין לה תקנה אלא ביטולה והעברתה מן העולם.

לא כן המעשה הרע שהוא מתאוה לו: מאחר שהוא רע לחלוטין מצד עצמו, אין הוא יכול להיכלל בקדושה, ואין לו תיקון אלא ביטולו והעברתו מן העולם.

12 וכמ"ש כ"ז [כל זה] בד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך גבי ענין נושא עון ועובר על פשע.

וכפי שמוסבר כל זה במאמר המתחיל "להבין פירוש הפסוק 'מי אל כמוך'", בעניין "נושא עון ועובר על פשע".

וזהו ענין שריפת הפרה שישאר רק האפר שהוא ענין עצם המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] דהיינו בחי' כח המתאוה עד"מ כנ"ל שהוא החומר הפשוט

וזהו [עניינה של] שריפת הפרה: שישאר רק האפר, והוא בחינת עצם המדות של נפש הבהמית, כלומר בחינת כוח התאוה, שהוא, בדרך משל כפי שהוזכר לעיל, החומר הפשוט;

אבל הצורה והלבושים צואים שהי' [שהיה] כח המתאוה מלובש בהן יהיו חולפים וכלים לגמרי דהיינו שלא יהי' [יהיה] כח המתאוה מלובש בהן עוד לא במחשבה שיסיח דעתו לגמרי מלחשוב ולדבר בזה וכ"ש [וכל שכן] במעשה ח"ו [חס ושלום].

אבל הצורה והלבושים הצואים שבהם היה כוח התאוה מלובש יחלפו ויכלו לגמרי. כלומר, כוח התאוה לא יהיה מלובש בהם עוד, אפילו לא במחשבה: הוא יסיח את דעתו מהם לגמרי, ולא יחשוב ולא ידבר עליהם, וכל שכן שלא יעשה זאת בפועל, חס ושלום.

ולהיות עוצם עיניו מראות ברע וכדומה לאכפא לסט"א [לסטרא אחרא] לעשות ההפך ונגד תאות נפש הבהמית בכל החושים ראייה ושמיעה כו' ובמחשבה דבור ומעשה.

ועליו "לעצום את עיניו מראות ברע" וכדומה, כדי לכפות את הסטרא אחרא ולעשות את ההפך, בניגוד לתאוות נפש הבהמית בכל החושים — ראייה ושמיעה וכו' — וכן במחשבה, בדיבור ובמעשה.

והנה ע"י אתכפיא זה שמבטל הכלים שבהם מלובש הרצון זה ולהיות דוחה אותן ממנו לגמרי הי"ז [הרי

זה] עד"מ

כעת, באמצעות הכנעה זו (אתכפיא), שבה הוא מבטל את הכלים שבהם רצון זה מלובש ודוחה אותם ממנו לחלוטין, הרי זה, בדרך משל,

כמו שריפת הפרה שהג' יסודות אר"מ [אש רוח מים] שהיו בדרך הרכבה בה חלפו וכלו ע"י השריפה ונשאר רק עצמותה שהוא האפר.

כמו שריפת הפרה, שבה שלושת היסודות — אש, רוח ומים — שהיו מורכבים בה, מסתלקים וכלים בשריפה, ורק עצמותה, שהיא האפר, נשארת.

כך כשנפרדו הלבושים צואים מודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] דהאיסור מן הנה"ב [הנפש הבהמית] ונשאר רק עצם כח המתאווה דנה"ב [דנפש הבהמית] כאשר הוא בעצמותו ואינו מורכב ומלובש במודומ"ע [במחשבה דבור ומעשה] דאיסור וזהו בחי' האפר

כך, כאשר הלבושים הצואים — המחשבה, הדיבור והמעשה של האיסור — נפרדים מהנפש הבהמית, נשארת רק עצם כוח התאווה של הנפש הבהמית כפי שהוא לעצמו, בלי שיהיה מורכב ומלובש במחשבה, בדיבור ובמעשה של האיסור; וזוהי בחינת האפר.

ואזי יוכל להפוך אח"כ כח המתאווה זה מהקצה אל הקצה מאהבה רעה לאהבת ה' וכמ"ש ואהבת בכל לבבך בשני יצריך, שגם היצה"ר [היצר הרע] ישוב לאהבת ה' ממש

ואז יוכל להפוך לאחר מכן את כוח התאווה הזה מקצה לקצה — מאהבה רעה לאהבת ה', כמו שכתוב: "ואהבת... בכל לבבך", "בשני יצריך"; כלומר, שגם היצר הרע ישוב לאהבת ה' ממש.

והיינו שמבחי' אתכפיא יבא לבחינת אתהפכ א חשוכא לנהורא וזהו ענין שמע ישראל שם ע' [עיינן].

כלומר, מבחינת אתכפיא הוא מגיע לבחינת "אתהפכא חשוכא לנהורא" — הפיכת החושך לאור. וזהו ענין "שמע ישראל": "שם ע"י".

דהנה ע' רבתי זהו ז' מדות דקדושה הכלולים מיו"ד והן ע' [שבעים] נפש דיעקב וע"י שבה"כ [שבירת הכלים] שהי' [שהיה] בז' מדות הנ"ל בחי' ז' מלכין קדמאין דתהו דארץ אדום וימלוך וימת כו' נתהוו מזה המדות רעות ג"כ ע' [עיינן] בחי'.

הרי הע' הגדולה היא שבע המדות דקדושה, שכל אחת מהן כלולה מעשר, והן שבעים נפש יעקב. ובאמצעות שבירת הכלים שהתרחשה בשבע המדות האמורות — כחינת שבעת המלכים הקדמונים דתהו, של "ארץ אדום", "וימלוך..." וימת" וכו' — התהוו מכך גם המדות הרעות, שבעים בחינות.

14 וצריך לברר המדות רעות ולהעלותן לשרשן לבחי' ע' רבתי, ועמ"ש מזה בד"ה וכל בניך למודי גבי ענין רב שלום, וזהו שם ע' [עיינן].

ויש לברר את המדות הרעות ולהעלותן לשרשן, לבחינת ע' רבתי. ראו מה שנכתב על כך במאמר הפותח במילים "וכל בניך למודי ה'", בעניין "רב שלום". וזהו שם ע'.

דהנה כתיב ובקשתם משם את ה' כו' משם דייקא כמ"ש קראו שם פרעה מלך מצרים, שהרי כתוב: "ובקשתם משם את הוי"ו וכו' — "משם" דווקא, כמו שכתוב: "קראו שם פרעה מלך מצרים",

כי לשון שם הוא מקום הסט"א [הסטרא אחרא] כי לשון זה הוא דבר שיכול ממש להראות באצבעו אשר יאמר עליו

כי המילה "שם" מציינת את מקום הסטרא אחרא. המילה "זה" מציינת דבר שאפשר ממש להצביע עליו באצבע ולומר עליו

כי הוא זה וא"א לומר כך רק על הקב"ה כמ"ש זה אלי ואנוהו כו' כי מלא כל הארץ כבודו, אבל מקום ומשכן הקליפות הוא רחוק מאד

"זה הוא"; ואי אפשר לומר כך אלא על הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב: "זה אלי ואנוהו" וכו', שהרי "מלא כל הארץ כבודו". אבל מקומן ומשכןן של הקליפות רחוק מאד,

לכן נק' שם כלומר עמוק מאד למטה וז"ש [וזהו שכתוב] ושם ימותו שהוא מקום המיתה ושבח"כ [ושבירת הכלים] כו' וזהו ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כו' כי לית אתר פנוי מיניה

ולכן הוא נקרא "שם", כלומר, עמוק מאוד למטה. וזהו שנאמר: "ושם ימותו" — שזהו מקום המיתה ושבירת הכלים וכו'. וזהו "ובקשתם משם את הוי' אלקיך ומצאת" וכו', שהרי "לית אתר פנוי מיניה".

ולכן גם מבחי' שם יוכלו למצוא את ה' ע"י ובקשתם את ה' לצעוק אל ה' בצר לו מעומקא דליבא ובחי' תשובה. ועמ"ש מענין זה ע"פ וישב יעקב וע"פ אני לדודי.

ולכן גם מבחינת "שם" יכולים למצוא את ה', על ידי "ובקשתם את ה'" — לצעוק אל ה' בעת צרתו, מעומק הלב, בבחינת תשובה. וראו מה שנכתב בעניין זה על הפסוק "וישב יעקב" ועל הפסוק "אני לדודי".

ואזי אתהפכא חשוכא לנהורא ומבחי' שם נעשה שם ע' שמתעלה החיות לשרשו וזהו ענין שריפת הפרה לאפר כו' כנ"ל,

ואז החושך נהפך לאור, ומבחינת "שם" נעשה "שם ע", שכן החיות עולה לשורשה. וזהו עניין שריפת הפרה לאפר וכו', כנזכר לעיל.

(והיינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שם רפ"ח ניצוצין ושם ב"ן [שם ב"ן] בגימט' [בגימטריא] שם והם מתעלים לשרשן בע' רבתי ז"ת [ז' תחתונות] דס"ג [דשם ס"ג], ועיין מ"ש בפ' וישלח סד"ה ויאבק איש כו'.

(והיינו כמו שכתוב בפרי עץ חיים: שם — רפ"ח ניצוצין ושם ב"ן, בגימטריה "שם"; והם מתעלים לשורשם בע' רבתי, ז"ת דס"ג. ועיינו במה שנכתב בפרשת וישלח, בסוף המאמר הפותח במילים "ויאבק איש" וכו').

וזהו שהפרה באה לטהר טומאת מת היינו בחי' שבה"כ [שבירת הכלים] דזמ"ל [דז' מלכים] הנ"ל שנק' וימת כו' מאן דנפיל מדרגי' [מדרגיה] אקרי מית ועמ"ש ע"פ ויאכילך את המן כו' וזהו שקורין פ' פרה קודם ר"ח [ראש חודש] ניסן ליטהר ולבא לבחי' יציאת מצרים כו' ועיין ברכות בא פ"ט):

וזהו הטעם לכך שהפרה באה לטהר מטומאת המת: הכוונה היא לבחינת שבירת הכלים של שבעת המלכים שהוזכרו לעיל, שנקראת "וימת" וכו', שכן "מי שנופל ממדרגתו נקרא מת". ראו גם מה שנכתב על הפסוק "ויאכילך את המן" וכו'. וזהו הטעם שקוראים את פרשת פרה לפני ראש חודש ניסן: כדי להיטהר ולהגיע לבחינת יציאת מצרים וכו'. ראו גם מדרש רבה, בא, פרק י"ט.

15 ג והנה בחי' שריפת הפרה לאפר הוא להיות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך והוא בחי' רצוא אם רץ לבך יסוד האש שבלב ואח"כ צ"ל בחי' שוב

3. והנה, שריפת הפרה עד שהיא נעשית אפר נועדה להביא למצב של "ואהבת... בכל לבבך", "בשני יצריך". זו בחינת רצוא — "אם רץ לבך", יסוד האש שבלב. ולאחר מכן צריכה להיות בחינת שוב,

והוא ענין מ"ש ונתן עליו מים חיים אל כלי דכמו מים חיים הם הנובעים מתחת הארץ שמקורם הוא בהעלם בתוך הארץ ונמשכים מההעלם אל הגילוי כך

וזהו פירוש הכתוב "ונתן עליו מים חיים אל כלי". כשם שמים חיים הם מים הנובעים מתחת לארץ, שמקורם חבוי בתוך הארץ והם נמשכים מן ההעלם אל הגילוי, כך

הנה הוא ית' נק' מקור מים חיים כי הוא סתימו דכל סתימין וטמירו דכל טמירין אנכי מי שאנכי וממנו ית' נמשך בחי' מים חיים היא התורה

הנה ה' נקרא "מקור מים חיים", כי הוא "סתימו דכל סתימין" ו"טמירו דכל טמירין", "אנכי מי שאנכי"; וממנו נמשכת בחינת מים חיים, שהיא התורה,

שהיא בחי' חכמה עילאה שנאמר בה והחכמה תחיה ולכן נאמר ימותו ולא בחכמה. כי החכמה היא בחי' עץ חיים.

שהיא בחינת חכמה עילאה, שעליה נאמר "והחכמה תחיה". לכן נאמר "ימותו ולא בחכמה", כי החכמה היא בחינת עץ חיים.

אך הנה המשכה זו דמים חיים הוא אל כלי דוקא שהם מעשה המצוות שהם בחי' כלים

אך המשכה זו של מים חיים היא דווקא "אל כלי" — כלים אלה הם מעשה המצוות, שהן בחינת כלים.

כי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] נק' רמ"ח אברים דמלכא שכל מצוה ומצוה היא בחי' כלי מיוחד לגילוי אור כמו בתפילין הגילוי בבחי' מוחין ובצדקה בבחי' חסד כו'

כי רמ"ח מצוות עשה נקראות "רמ"ח אברים דמלכא", וכל מצווה ומצווה היא בחינת כלי מיוחד לגילוי אור. בתפילין, למשל, הגילוי הוא בבחינת מוחין, ובצדקה — בבחינת חסד, וכן הלאה.

(ועמ"ש בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב ובד"ה וקבל היהודים) וכן אותיות התורה הם ג"כ בחי' כלים כו'.

(ועיין במה שכתוב במאמר המתחיל "ראיתי והנה מנורת זהב כולה", ובמאמר המתחיל "וקבל היהודים"). וגם אותיות התורה הן בחינת כלים, וכן הלאה.

(ועמ"ש בפ' מקץ בד"ה נר חנוכה כו' ומזוזה מימין כו'). וכ"ז [וכל זה] הוא בחי' שוב לאחד

(ועיין במה שכתוב בפרשת מקץ, במאמר המתחיל "נר חנוכה... ומזוזה מימין..."). וכל זה הוא בחינת "שוב לאחד",

והיינו שלאחר בחי' הרצוא שהוא ענין אפר הפרה צ"ל בחי' שוב להמשיך גילוי אור אי"ס ב"ה מלמעלה למטה ע"י עסק התומ"צ [התורה ומצות] והמשכה זו היא ממקור מים חיים ממש שהוא בחי' מקור התורה אי"ס ב"ה

כלומר, לאחר בחינת הרצוא, שהיא עניין אפר הפרה, צריכה לבוא בחינת השוב: להמשיך את גילוי אור אין סוף מלמעלה למטה באמצעות העיסוק בתורה ובמצוות. המשכה זו היא ממקורם ממש של מים חיים, שהוא בחינת מקור התורה, אין סוף ברוך הוא.

כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח שע"י אם רץ לבך כו' ואתהפכא חשוכא לנהורא דנה"ב [דנפש הבהמית] שזהו בחי' תשובה ע"י ממשיך מבחי' מקור מים חיים כו'

כי "רוח מביאה רוח וממשיכה רוח": באמצעות "אם רץ לבך" וכו' והפיכת חושך הנפש הבהמית לאור, שהיא בחינת תשובה, ממשיכים מבחינת מקור מים חיים וכו'.

ולכן צ"ל נתינת האפר ע"ג [על גבי] המים כי גם אחר בחי' שוב מ"מ צ"ל ניכר רישומו של הרצוא כי צ"ל תמיד רצוא ושוב וכמ"ש במ"א בד"ה וכל העם רואים כו'.

לכן יש להניח את האפר על המים: גם לאחר בחינת השוב, עדיין צריך שרישומו של הרצוא יהיה ניכר, שכן צריך להיות תמיד רצוא ושוב, כפי שמוסבר במקום אחר, במאמר הפותח במילים "וכל העם רואים" וכו'.

בשגם כי האפר והרצוא הוא הגורם המשכת המים חיים ממקור מים חיים כנ"ל (ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין אני תורתך שעשעתי ועמ"ש במ"א ע"פ הזהר פ' תזריע)

יתר על כן, האפר והרצוא הם הגורמים להמשכת המים החיים ממקור מים חיים, כנזכר לעיל. (ועיינו במה שנכתב במאמר הפותח במילים "ואהיה אצלו אמון", בעניין "אני תורתך שעשעתי"; וכן במה שנכתב במקום אחר על פי הזוהר, פרשת תזריע.)

(דמ"ט א') בענין הזה עליהם מי חטאת שיורי טלא דבדולחא כו' ועמ"ש בביאור ע"פ ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו'.

(page 49a), בעניין "הזה עליהם מי חטאת", "שיירי טל הבדולח" וכו'. ועיינו במה שנכתב בביאור על פי "ששים המה מלכות" וכו', "אחת היא יונתי" וכו'.

ובזה יובן ג"כ מ"ש ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה.

ובכך יובן גם מה שנאמר: "ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה".

דהנה כתיב אל תיראי תולעת יעקב מתי ישראל וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] מה תולעת זו אינה מכה ארזים

שהרי נאמר: "אל תיראי תולעת יעקב, מתי ישראל"; וחכמינו זכרונם לברכה אמרו: "כשם שתולעת זו אינה מכה בארזים אלא בפיה בלבד

אלא בפיה כך ישראל אין להם אלא תפלה כו' וכן בדיבור התורה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (במ"ק [במועד קטן] דט"ז ע"ב)

כך אין לישראל אלא תפילה" וכו'. וכן הדבר בדיבור התורה, וכפי שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (במסכת מועד קטן, עמוד 16b).

גבי דוד כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ הקל קול יעקב כו' ועי' מזה בזהר ס"פ וישלח (דקע"ח א') ובפ' תרומה (דקל"ט א').

לגבי דוד: כשהיה יושב ועוסק בתורה, היה מעדן את עצמו כתולעת; וכמאמר חז"ל על הפסוק "הקול קול יעקב" וכו'. ועיינו בעניין זה בזהר בסוף פרשת וישלח (עמוד 178a) ובפרשת תרומה (עמוד 139a).

והענין כי עסק התורה הנקי מים חיים צ"ל בדבור דוקא וכמ"ש ודברת בם ולא סגי בהגיון במחשבה לבד. וכנודע ג"כ שכל המצות צריך לקיימן במעשה ודבור ומחשבה.

והענין הוא שלימוד התורה, הנקראת מים חיים, צריך להיות דווקא בדיבור, כמו שכתוב: "ודברת בם"; ואין די בהרהור ובמחשבה בלבד. וכידוע, את כל המצוות צריך לקיים במעשה, בדיבור ובמחשבה.

וגם המצוות שאינן נוהגות אלא בפני הבית שא"א לקיימן במעשה אבל בדבור אפשר לקיימן וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה כו'.

ואף את המצוות שנוהגות רק בזמן שבית המקדש קיים, ואי אפשר לקיים במעשה, אפשר לקיים בדיבור, וכמאמר חז"ל: "כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה" וכו'.

והענין הוא שע"י הדבור בד"ת [בדברי תורה] נמשך ומתלבש כח הדבור העליון בפי המדבר וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפיך וכמ"ש במ"א בכמה דוכתי,

והענין הוא שעל ידי אמירת דברי תורה נמשכת ומתלבשת בפיו של המדבר יכולת הדיבור העליונה, כמו שכתוב: "ודברי אשר שמתו בפיך", וכפי שנתבאר בכמה מקומות.

(ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה בחדש השלישי בפ"י לאמר דתחלת עשרת הדברות ועמ"ש [ועיין מה שכתוב שם] סד"ה משה ידבר ועמ"ש סד"ה ביום השמיני עצרת גבי ואשים דברי בפ"ך ובצל ידי כסיתך ובד"ה וארשתך לי בענין פ"י את ה' האמרת היום כו')

(ועיינו במה שנכתב בפרשת יתרו, במאמר המתחיל "בחדש השלישי", בביאור המילה "לאמור" בתחילת עשרת הדיברות; וכן במה שנכתב שם בסוף המאמר המתחיל "משה ידבר"; ובמה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ביום השמיני עצרת", בענין "ואשים דברי בפ"ך ובצל ידי כסיתך"; ובמאמר המתחיל "וארשתך לי", בביאור "את ה' האמרת היום" וכו');

ומ"ש סד"ה להבין מ"ש ביום השמיני עצרת גבי תען לשוני אמרתך ועמ"ש מענין הדבור בד"ת [בדברי תורה] בד"ה קא מיפלגי במתיבתא דרקיעא אם בהרת קדמה כו'. וע' בזהר ס"פ משפטים)

וכן במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "להבין מה שכתוב ביום השמיני עצרת", בענין "תען לשוני אמרתך"; ועיינו במה שנכתב על אמירת דברי תורה במאמר המתחיל "קא מיפלגי במתיבתא דרקיעא אם בהרת קדמה" וכו'. ועיינו בזהר בסוף פרשת משפטים)

(דקכ"ג א') בענין דעת גניז בפומא כו' ומ"ש ע"ז בספר מבוא שערים (שער שלישי ח"ב [חלק ב'] פ"ג [פרק ג']) ועיין ברבות

(עמוד 123a), בענין "דעת גניז בפומא" וכו'; וכן במה שנכתב על כך בספר מבוא שערים (שער שלישי, חלק ב, פרק ג); ועיינו במדרש רבה,

כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] גבי נתן לו מתוך פיו כו' מפיו דעת כו' ע"ש ועמ"ש בד"ה ויאמר כו' מי שם פה לאדם כו' ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] ספ"ה.

כי תשא, פרק מא, בענין "נתן לו מתוך פיו" וכו', "מפיו דעת" וכו'; עיינו שם. וכן במה שנכתב במאמר המתחיל "ויאמר" וכו', בענין "מי שם פה לאדם" וכו'. ועיינו בספר של בינונים, חלק א, סוף פרק ה.

וז"ש [וזהו שכתוב] למען תהיה תורת ה' בפ"ך כו' בפ"ך דייקא וזהו ענין תולעת יעקב שכחו בפיו דייקא.

וזהו [פירוש] הכתוב: "למען תהיה תורת הוי' בפ"ך" וכו' — "בפ"ך" דווקא. וזהו [פירוש] "תולעת יעקב", שכחה בפיה דווקא.

וזוהו עיקר בחי' מדבר. וכמ"ש במב"ש [במבוא שערים] שם כי ההבדל בין חי מדבר לחי בלתי מדבר הוא בפה כו'.

וזוהי עיקר בחינת ה"מדבר" — האדם המדבר. וכמו שכתוב שם ב"מבוא שערים", ההבדל בין חי מדבר לחי שאינו מדבר הוא בפה וכו'.

אך הכח הזה היינו כשיהיה הדבור בד"ת [בדברי תורה] בבחי' ביטול כמ"ש ולא תחללו כו' שלא לעשות חלל ומסך מבדיל.

אך כוח זה [מתקיים] כשהדיבור בדברי תורה הוא בביטול, כמו שכתוב: "ולא תחללו" וכו' — שלא לעשות חלל ומסך מבדיל.

וזוהו בחי' תולעת היינו שיהיה בבחי' ביטול בבחי' נבזה בעיניו נמאס ואנכי תולעת ולא איש ועי"ז יהיה הכח בפיו כשמדבר דברי תורה להיות ואשים דברי ממש בפיו ועי"ז יהיה עצום כח פיו לגרש ולהפריד יניקת החיצונים

וזוהי בחינת התולעת: להיות בביטול, בבחינת "נבזה בעיניו נמאס", ו"ואנכי תולעת ולא איש". ועל ידי כך יהיה כוח בפיו, כשידבר דברי תורה, ויתקיים "ואשים דברי ממש בפיו"; ועל ידי כך יהיה כוח פיו עצום לגרש ולהפריד את יניקת החיצונים.

(ועמ"ש בפי' מקץ בדי"ה רני ושמחי בענין בחי' אחותי שהוא מדרגת מארי תורה. ושם בביאור ע"פ המגביהי לשבת בענין רב יהודה כולה תנוייה בנזיקין הוה)

(ועיין במה שכתוב בפרשת מקץ, בדיבור המתחיל "רני ושמחי", בעניין בחינת "אחותי", שהיא מדרגת מארי תורה; ושם, בביאור על הפסוק "המגביהי לשבת", בעניין רב יהודה, שכל לימודו היה בנזיקין).

וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] (שער ה' פ"ג [פרק ג']) בענין עולת תמיד עולת אותיות תולע והוא בחי' תולעת יעקב ועי"ז נאמר צו את בני ישראל כו' להקריב אותיות להקריב כמו התולע שמכלה ומרקיב את עץ החזק כו'

וכמו שכתוב ב"פרי עץ חיים" (שער ה', פרק ג') בענין עולת תמיד: אותיות "עולת" הן אותיות "תולע", וזוהי בחינת "תולעת יעקב". ועל כך נאמר "צו את בני ישראל" וכו': אותיות "להקריב" הן אותיות "להקריב", כמו התולעת המכלה ומרקיבה את העץ החזק וכו'.

ולכן ר"ת [ראשי תיבות] **אנא בכח גדולת ית"ץ גימטריא תולע שע"י התורה ימינך נאדרי בכח שממשיך בחי' ח"ע** [חכמה עילאה] **בחסד דרועא ימינא כו'**

ולכן ראשי התיבות של "אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה" הם בגימטריה "תולע". כי על ידי התורה, "ימינך נאדרי בכח" — שהיא ממשיכה את בחינת חכמה עילאה בחסד, "דרועא ימינא" וכו'.

ועי"ז נמשך להפריד יניקת החיצונים והוא גם כן מה שכתוב אחר כך קבל רנת עמך כו' ר"ת [ראשי תיבות] **קר"ע שט"ן**

ועל ידי כך נמשכת היכולת להפריד את יניקת החיצונים. וזהו גם מה שכתוב אחר כך: "קבל רנת עמך" וכו', שראשי התיבות שלו הם "קר"ע שט"ן".

כי כן בחי' לימוד התורה בפיו כשהוא בבחי' ביטול ע"ד ואנכי תולעת כו' להרקיב ולקרוע יניקת החיצונים שמסטי' [שמסטרא] **דשמאלא ע"ד פרה דקבילת משמאלא**

כי כך היא בחינת לימוד התורה בפיו, כשהוא בביטול, על דרך "ואנכי תולעת" וכו': להרקיב ולקרוע את יניקת החיצונים, שהיא מצד שמאל, על דרך "פרה דקבילת משמאלא".

וזהו ענין קרע שטן (וכמ"ש תהלים ע"א י"ג) **יכלו שוטני נפשי, [ועמ"ש בפע"ח [כפרי עץ חיים] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] פרשה תרומה**

וזהו [העניין של] "קרע שטן", (כמו שכתוב בתהלים ע"א, י"ג: "יכלו שוטני נפשי"). [וראו מה שכתוב בפרי עץ חיים ובליקוטי תורה של האריז"ל, פרשת תרומה,

כי ג"כ ר"ת [ראשי תיבות] **שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות הוא גימטריא תולעת וענין זה י"ל [יש לומר] דקאי על דבור אותיות התפלה**

שגם ראשי התיבות של "שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות" הם בגימטריה תולעת; וניתן לומר שענין זה מתייחס לדיבור, לאותיות התפילה,

וכמו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ע"פ תולעת יעקב דקאי על התפלה וא"ש [ואתי שפיר] ענין השלכת תולעת שני לתוך שרפת הפרה שהוא בבחינת הרצוא שהוא בחי' תפלה.**

כפי שאמרו חז"ל על הפסוק "תולעת יעקב", שהוא מתייחס לתפילה. כך מוכן היטב מדוע משליכים את תולעת השני לתוך שריפת הפרה: הדבר הוא בבחינת רצוא, שהיא בחינת התפילה.

כי בחי' זו תולעת יעקב שייך בבחי' רצוא ובבחי' שוב דהיינו בדבור התפלה ובדברי תורה, ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך תולעת ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] פ' צו דכ"ז] ולכן השליכו לתוך שרפת הפרה עץ ארז ואזוב ושני תולעת כו'

כי בחינה זו של "תולעת יעקב" שייכת הן לבחינת רצוא והן לבחינת שוב, כלומר לדיבור שבתפילה ולדברי תורה. ועיינו בפרדס, בערכי הכינויים, בערך "תולעת", ובהרמ"ז על פרשת צו, דף כ"ז. לכן השליכו לתוך שריפת הפרה עץ ארז, אזוב ושני תולעת וכו';

כי בחי' המדות עליונות נק' צומח וכנודע מענין עץ החיים ועץ הדעת כו' ויש בהם בחי' קטנות וגדלות וזהו עץ ארז הגדול שבצמחים ואזוב היותר קטן שבצמחים.

כי בחינת המדות העליונות נקראת "צומח", כידוע מענין עץ החיים ועץ הדעת וכו'; ויש בהן בחינות של קטנות וגדלות. זהו עץ הארז, הגדול שבצמחים, והאזוב, הקטן שבצמחים.

17 והנה עיקר שבירת הכלים היה בז' מדות שמזה נשתלשלו ז' מדות דקליפה ויניקתם מז' מדות עליונות ושני תולעת הוא מרקיב העץ דקליפה ומפריד יניקת החיצונים מבחי' המדות דקדושה שהן הן בחי' צומח שבקדושה כו',

והנה, שבירת הכלים התרחשה בעיקר בשבע המדות, וממנה השתלשלו שבע מדות של קליפה, ויניקתן היא משבע המדות העליונות. ותולעת שני מרקיבה את העץ של הקליפה ומפרידה את יניקת הכוחות החיצוניים מבחינת המדות שבקדושה, שהן עצמן בחינת הצומח שבקדושה וכו'.

(ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שם איך יש ג"כ תולע בקליפה ואפשר שרפת התולעת שני רומז ג"כ ע"ז להתגבר תולע שבקדושה על תולע שבקליפה וכן בעץ ארז ואזוב כו' וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' מצורע) (דנ"ג ע"ב) מענין עץ ארז ואזוב.

(ועיינו בפרי עץ חיים שם, כיצד יש גם תולעת בקליפה; ואפשר ששרפת תולעת השני רומזת גם לכך שתולעת שבקדושה תגבר על התולעת שבקליפה, וכן בעץ הארז והאזוב וכו'. ועיינו בזהר חלק ג, פרשת מצורע) (דף נג ע"ב), בענין עץ הארז והאזוב.

וזהו ג"כ פ"י תולעת יעקב מתי ישראל פ"י ע"י שמשים אדם את עצמו בעסקו בתורה ותפלה כתולעת להיות נבזה בעיניו נמאס

וזהו גם פירוש "תולעת יעקב, מתי ישראל": כשאדם שם את עצמו, בעיסוקו בתורה ובתפילה, כתולעת, להיות שפל בעיני עצמו ונמאס.

דהיינו שמשים אי"ע [את עצמו] כשיריים הנה עייז יהיה בחיי מתי ישראל תרגום אונקלוס ע"פ כל עיר מתם גברייא כו'

כלומר, הוא מחשיב את עצמו לשיריים; ועל ידי כך יהיה בבחינת "מתי ישראל". תרגום אונקלוס על הפסוק "כל עיר מתם" מתרגם "גברייא" וכו'.

דהיינו זכרים והוא כמ"ש במ"א בפ"י למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי שתהיו בבחי' זכרים ומשפיעים לעשות ולהמשיך האור בהמצות כו' וכדלעיל בפ"י אשר יעשה אותם האדם כו':

כלומר, זכרים. וזהו כפי שמבואר במקום אחר בפירוש "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי": שתהיו בבחינת זכרים ומשפיעים, לעשות ולהמשיך את האור אל תוך המצוות וכו', וכפי שנתבאר לעיל בפירוש "אשר יעשה אותם האדם" וכו'.

18 ד וזהו וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר. זאת חקת התורה. דהנה כללות ענין מעשה

ד. וזהו [פירוש] "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: זאת חקת התורה". שכן, בכללות, עניינה של עבודת

פרה אדומה הוא ב' ענינים הללו דבחי' הרצוא ובחי' השוב והנה על ב' ענינים אלו דרצוא ושוב הוסדה כל עיקר התורה והמצות.

הפרה האדומה הוא שני ענינים אלה: בחינת רצוא ובחינת שוב; ועל שני הענינים האלה, רצוא ושוב, מושתתים כל עיקר התורה והמצוות.

ולכן נאמר עייז זאת חקת התורה. כענין פ"י חקות שמים וארץ דהיינו הנהגות שמים וארץ כו'.

ולכן נאמר עליה: "זאת חקת התורה", בדומה לפירוש "חוקות שמים וארץ" — כלומר, הסדר של שמים וארץ וכו'.

והוא ג"כ לשון חקיקה דהיינו להמשיך מקור התורה שהיא בחי' אותיות החקיקה להמשיך משם האור וההמשכה לבחי' חכמה עילאה שהיא תורה שבכתב וממנה לתשבע"פ [לתורה שבעל פה].

והמילה "חק" מציינת גם חקיקה: כלומר, להמשיך ממקור התורה, שהוא בחינת אותיות החקיקה, ולהמשיך משם את האור ואת ההמשכה אל בחינת חכמה עילאה, שהיא התורה שבכתב, וממנה אל התורה שבעל פה.

(ועיי' בזהר חלק ב' ויקהל) (דף רי"ש ע"א) ועמ"ש ע"פ תקעו בחדש בענין כי חק לישראל הוא ג"כ מלשון חקיקה כו'

(ועיינו בזהר, חלק ב', ויקהל) (דף רי"ש ע"א). ועיינו במה שכתוב על הפסוק "תקעו בחדש", בענין "כי חק לישראל הוא" — שגם כאן "חק" הוא מלשון חקיקה וכו',

ומי'ש לקמן גבי במחוקק במשענותם, ועוד יובן ענין המשכה זו שמבחי' אותיות החקיקה לבחינת תשבי'כ [תורה שבכתב] ע"ד שנתבאר בד"ה תורה צוה.

וכן למה שכתוב להלן בעניין "במחוקק במשענותם". ועוד יתבאר עניינה של המשכה זו, מבחינת אותיות החקיקה אל בחינת התורה שבכתב, על פי מה שהתבאר במאמר הפותח במילים "תורה צוה".

כי התורה נקרא נובלות חכמה שלמעלה אבל כדי שיומשך מבחי' עצמיות חכמה עילאה כו' ע"ש וזהו ענין חקת התורה אשר צוה הוי' לאמר וכמשי"ת [וכמו שיתבאר].

שהרי התורה נקראת "נובלות חכמה שלמעלה"; אך כדי שתימשך מבחינת עצמיות חכמה עילאה וכו' — עיינו שם. וזהו ענין "חקת התורה אשר צוה הוי' לאמר", וכפי שיתבאר.

19 וזהו וידבר ה' אל משה ואל אהרן שהם מבחי' ונחנו מ"ה [מה] ח"ע [חכמה עילאה] כו' זאת חקת התורה להמשיך בח"ע [בחכמה עילאה] מבחי' אותיות החקיקה שלמעלה מהחכמה.

וזהו [פירוש] "וידבר ה' אל משה ואל אהרן", שהם מבחינת "ונחנו מה" — חכמה עילאה וכו'; "זאת חוקת התורה" — להמשיך אל החכמה עילאה מבחינת אותיות החקיקה, שלמעלה מן החכמה.

וזהו אשר צוה הוי' לאמר. כי הנה שם הוי' הראשון זהו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כיו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] כו'

וזהו [פירוש] "אשר ציווה הוי' לאמור". הנה שם הוי' הראשון הוא בחינת ממלא כל עלמין — "כיו"ד נברא העולם הבא" וכו';

ושם הוי' הב' זה הוא בחי' סוכ"ע (ועיין בזח"ג [בזהר חלק ג] דקל"ח ע"ב. ובפ"י האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שם. ועמ"ש בד"ה וירא ישראל את היד בענין פ"י ויאמינו בהוי').

ושם הוי' השני הוא בחינת סובב כל עלמין. (ועיין בזהר חלק ג, דף קלח ע"ב, ובפירוש האריז"ל שם; וכן במה שכתוב בדיבור המתחיל "וירא ישראל את היד", בעניין פירוש "ויאמינו בהוי").

ופי' צוה מלשון צוותא וחיבור שנתחבר ונמשך בחינת סוכ"ע אל בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וזהו לאמר המאמרות הן בחינת אותיות הנמשכים מחכמה בראשית נמי מאמר הוא ות"י בראשית בחכמתא כו',

ופירוש "ציווה" הוא מלשון צוותא וחיבור: שבחינת סובב כל עלמין מתחברת ונמשכת אל בחינת ממלא כל עלמין. וזהו "לאמור": המאמרות הן בחינת אותיות הנמשכות מחכמה; "בראשית נמי מאמר הוא", ותרגום ירושלמי מתרגם "בראשית" — "בחכמתא" וכו'.

וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך שבבחי' הדברים האלה יהיה נמשך בחי' גילוי אנכי מי שאנכי סתימו דכל סתימין וזהו אנכי מצוך בבחי' צוואת והתקשרות ממש והוא מ"ש אשר צוה הוי' לאמר.

וכמו שכתוב "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווח": לתוך בחינת "הדברים האלה" תימשך בחינת גילוי "אנכי מי שאנכי", "סתימו דכל סתימין". וזהו "אנכי מצווח" — בבחינת צוואת והתקשרות ממש. וזהו מה שכתוב "אשר ציווה הוי' לאמור".

20 והיינו ע"י ויקחו אליך פרה כו' שבחי' האפר זהו בחי' רצוא אם רץ לבך כו'

וזה נעשה על ידי "ויקחו אליך פרה" וכו': בחינת האפר היא בחינת רצוא, "אם רץ לבך" וכו',

בכה ארוץ גדוד כו' להיות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך כו' ואח"כ שוב לאחד הוא בחי' מים חיים "בכה ארוץ גדוד" וכו', כדי שתהיה "ואהבת בכל לבבך", "בשני יצריך" וכו'. ואחר כך "שוב לאחד", שהיא בחינת מים חיים,

דהיינו מ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו'. שזהו יסוד כל התורה להיות בחי' רצוא ושוב. כלומר, זהו מה שכתוב: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווח" וכו'. זהו יסוד כל התורה: שתהיה בחינת רצוא ושוב.

21 ובכל מצוה ג"כ יש בחי' זו דרך פרט. אך כללות בחי' זו הוא ענין זה דפרה כו'.

גם בכל מצוה יש בחינה זו באופן פרטי; אך כללות בחינה זו מתבטאת בעניין הפרה וכו'.

ולכך הוא מעורר וממשיך בחי' חקת התורה להיות נמשך בתשכ"כ [בתורה שבכתב] ותשבע"פ [ותורה שבעל פה], וזהו שאמר שלמה ע"ז אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. לפי שהיא מעוררת למעלה מעלה מהחכמה כו'

לכן היא מעוררת וממשיכה את בחינת "חוקת התורה", כדי שתימשך בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה. זהו שאמר עליה שלמה: "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", מפני שהיא מעוררת בחינה שנמצאת הרחק, הרחק מעל החכמה וכו'.

(ומשם נמשך בבחי' חכמה וכענין אאלפך חכמה כו' וזהו נוצר חסד לאלפים כו' ועמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה למה נסמכה פ' מרים, וגם ענין אפר הפרה היינו שמבחינת פר' ה' נעשה אפר שהוא בח' י' פר' אל"ף כמ"ש הפירוש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)].

(ומשם היא נמשכת בבחינת חכמה, כענין "אאלפך חכמה" וכו'; וזהו "נוצר חסד לאלפים" וכו'. ועיינו במה שכתוב באגרת הקודש, כדיבור המתחיל "למה נסמכה פרשת מרים". וכן ענין אפר הפרה הוא שמבחינת "פר' ה" נעשה אפר, שהוא בחינת "פר' אל"ף", כפי שמוסבר בלקוטי תורה של האריז"ל.)

ובכל הנ"ל יובן מ"ש והיתה לעדת בניי [בני ישראל] למשמרת כו' שהוא לבד האפר שמקדשין ומזין ממנו עוד זאת היו מצניעין ממנו בחיל למשמרת כמבואר בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] ובמשנה ספ"ג [סוף פרק ג'] דפרה ובהרמב"ם [ובהרבי משה בן מימון].

על פי כל האמור יובן הכתוב "והיתה לעדת בני ישראל למשמרת" וכו': מלבד האפר שממנו היו מקדשים ומזים, היו מצניעים ממנו גם חלק בחיל למשמרת, כפי שמבואר בפירוש רש"י, במשנה בסוף פרק ג' של פרה ובהרמב"ם.

והענין הוא לפי שבאמת בכל מצוה ומצוה יש בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] והכח לזה נמשך מבחי' מעשה דפרה שהאפר פרה זהו כללות בחי' הרצוא כו'

והענין הוא שבאמת יש בכל מצווה ומצווה בחינת רצוא ושוב, והכוח לכך נמשך מבחינת מעשה הפרה; שהרי אפר הפרה הוא כללות בחינת הרצוא וכו'.

וע"ז נאמר והיתה למשמרת כו', וזהו מבואר ג"כ בפ' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך כו'

ועל כך נאמר "והיתה למשמרת" וכו'. ענין זה מבואר גם בפרשה הראשונה של קריאת שמע: "ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך" וכו'.

זהו בחי' הרצוא ואח"כ והיו הדברים האלה זהו בחי' שוב כו' ושננתם לבניך ודברת בם כו',

זהו בחינת הרצוא, ולאחר מכן "והיו הדברים האלה" — זו בחינת השוב וכו'; "ושננתם לבניך ודברת בם" וכו',

והיינו שצ"ל הדבור דייקא בתורה כנ"ל וקשרתם כו' וכתבתם כו' כי המים חיים צ"ל אל כלי דוקא שהוא מעשה המצות שהן בחי' כלים כו':

כלומר, צריך דווקא לדבר בדברי תורה, כפי שנתבאר לעיל; "וקשרתם" וכו', "וכתבתם" וכו', מפני שהמים החיים צריכים להינתן דווקא אל כלי, והוא מעשה המצוות, שהן בחינת כלים וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/chukas/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק